

Viure als núvols

Tarzan l'anomenen els seus nombrosos admiradors (pel seu cos fibrós i cabellera lleonina). Carismàtic com cap altre polític del Partit Conservador que ara governa la Gran Bretanya, molts tories veuen en el vice-primer ministre Michael Heseltine la seva darrera salvació, abans d'una desfeta electoral. Segons totes les enquestes, la divisió irremeiable del partit beneficia l'oposició laborista. Al començament de juny, un gastat John Major va nomenar-lo vice-president. Però Heseltine, seixanta-dos anys, també és objecte de rebuig: molts conservadors durs no li perdonen que al 1990, amb la seva candidatura, forçés Margaret Thatcher a dimitir.

—*Mr. Heseltine, vostè forma part dels fonaments de la casa des de fa gairebé trenta anys i ha viscut tres presidències conservadores. Ara és vice-primer ministre. És el darrer càrrec?*

—Sóc tan responsable de la presentació de la política de govern com de quatre comissions ministerials que s'ocupen, especialment, de la competitivitat i de les derogacions. No veig la possibilitat d'arribar més amunt.

—*Es difícil d'imaginar que un polític amb el malnom de "Tarzan" es doni per satisfet acabant una llarga carrera fent de número dos.*

—Sempre és millor que no pas de número tres.

—*Els conservadors estan en unes condicions pèssimes, sobretot es barallen pel paper que la Gran Bretanya farà a l'Europa futura. Tots els sondeigs assenyalen una enfonsada històrica. Vostè és l'àncora de salvació del debilitat John Major?*

—No tinc cap dubte que tornarem a enfortir-nos. D'ençà que participo en aquesta empresa, el meu partit sempre ha hagut de superar una davallada a mitjan període legislatiu. Els problemes que nosaltres tenim, els tenen també alguns altres països desenvolupats: l'excessiva expansió econòmica a la fi dels anys 80 exigia un canvi de rumb, que per força ha congelat, o fins i tot reduït, l'estàndard de vida. Amb aquesta política hem guanyat la batalla contra la inflació.

—*Però, això, no li ho agraeixen.*

—Ara totes les prediccions assenyalen que l'economia britànica creixerà més de pressa que no pas als altres països europeus. La nostra competitivitat és excel·lent. Amb aquest rerefons, les eleccions vinents no fan pas tan mala cara.

—*Margaret Thatcher sobretot activà una política de sanejament sense comptar pèrdues. Ara la població britànica en paga les conseqüències: socialment, és més desfeta que mai.*

—Ah, sí? Més desfeta que no la francesa o la italiana o l'espanyola?

—*Potser negarà que Margaret Thatcher i el seu successor, John Major, donen menys valor a la cohesió social i a la solidaritat que no la*

Amb el malnom de 'Tarzan', Michael Heseltine s'enfronta a un dels majors reptes de la seva carrera: salvar el Partit Conservador que ara governa la Gran Bretanya. La crisi interna que ha provocat la divisió del partit beneficia l'esquerra laborista, la qual, segons totes les enquestes, avantatja en més de trenta punts els 'tories'. Aquests no es resignen a una enfonsada històrica de mà del debilitat president John Major i confien en què el carismàtic Heseltine els retornarà el prestigi perdut.

majoria dels governants dels països industrials europeus?

—Cohesió social, solidaritat..., ignoro el sentit d'aquests conceptes. Tot això són tòpics. Fet número u: fa tres anys, el govern de John Major va aconseguir un magnífic resultat electoral. Fet número dos: els conservadors han governat aquest país més temps que cap altre partit en la història.

—*Fet número tres: tots els sondeigs diuen que el Partit Laborista va més de trenta punts al davant dels tories.*

—La crisi estructural dels països industrials ha conduït a tot el món a la inestabilitat política. El president Bush va perdre als Estats Units la reelecció. Els demoliberals del Japó van haver de cedir poder per primera vegada en trenta-vuit anys. Els conservadors del Canadà s'han encongit i ara són un partit ben minso. Els socialistes de França van ser foragitats de l'administració. I si el canceller d'Alemanya també ha estat reelegit, és solament gràcies a una majoria subtil. Els conservadors britànics no som els únics que passem temps difícils.

—*Com més desfavorables són els pronòstics, més es bloca el govern britànic davant els altres membres de la Unió: molts declaren que ja en tenen prou, de la política d'obstrucció britànica contra la unificació europea.*

—Els britànics tenen una posició molt pragmàtica davant d'això que s'anomena integració europea. Nosaltres ens veiem en el cor d'Europa. Però perseguim igualment interessos propis, igual que el canceller Kohl. A vegades, en certes discussions amb els col·legues europeus, hem d'adoptar una posició ferma.

—*Sobre la unió monetària, per exemple, acabada d'acord per la cimera de la UE de Madrid i que s'introduirà obligatòriament l'any 1999?*

—Qui sap si hi arribarem mai. Vostès no ho saben, jo tampoc. Mirin França: un govern de dretes es posa a la disposició d'aquelles forces que els britànics combatíem fa deu anys. Cal tenir molta valentia per a predir de quina manera es duran a terme les decisions entusiàstiques sobre l'euro.

—*Quin és el seu pronòstic?*

—La meua ocupació no consisteix a participar en endevinalles, sinó a prendre decisions racionals. La polèmica sobre la moneda unitària és tan viva a Alemanya com a la Gran Bretanya. Els podria citar un munt d'alemanys prominents que tenen els mateixos dubtes que el primer ministre britànic.

—*Quines serien les condicions, doncs, amb què el seu país s'exclouria d'una unió monetària?*

—Nosaltres i també tots els altres prendrem una decisió pragmàtica quan hagi arribat el moment, al 1998, sempre tenint en compte els interessos nacionals. Altrament, la cosa petarà.

—Al 1998, la Gran Bretanya probablement satisfarà els criteris d'estabilitat exigits per a ingressar en la unió monetària. Malgrat tot, el país no hi demostra gaire interès. En canvi, França té dificultats per a satisfer-los i malda desesperadament per no perdre el tren. Creu que podria sorgir una situació que desbaratés tot el projecte d'una Europa unida?

—De fet, per què s'han de fixar tants acords bàsics en lloc de fer passos pràctics? Més val que primer guitem si avancem en els criteris productius. En els molts contactes que tinc amb els col·legues europeus he descobert un abisme filosòfic fascinant. Els europeus continentals diuen instintivament: volem la Unió al més ràpidament possible. Pràcticament en tots els aspectes de la política europea comuna, només sents dir contínuament: sí, sí, volem Europa.

—Mentre que els britànics resten freds, com sempre, i demanen per les conseqüències?

—Nosaltres diem: Què vol dir exactament aquesta política europea? Quina importància té? Què ens costarà? Quina pinta fa el marc legal? Que potser cal, tot plegat? Primer fem preguntes bàsiques, abans de marcar-nos un objectiu global. Però, al continent, és tot al contrari.

—El que vostè dóna per política de seny, la Gran Bretanya se n'ha servit per fer maniobres sobre els límits de la Comunitat. Els altres membres no fan gens de cabal de les seves reserves, ni que siguin fundades.

—La majoria de polítics europeus amb qui parlem desitgen que la Gran Bretanya tingui un paper dirigent. Una Europa en què la Gran Bretanya no hi fos estretament relacionada sembla inimaginable.

—L'escepticisme del seu govern sobre els plans europeus d'alta volada, s'estén també a la política d'exterior i de seguretat comunitàries? On hi veu l'aportació de Londres, en aquest terreny?

—Si em permeten de tornar la pregunta: quina ha estat fins ara l'aportació d'Alemanya a Bòsnia?

—L'acollida de centenars de milers de refugiats, soldats sanitaris, pilots de Tornado i una pila de diners...

—...Ahà, una pila de diners.

—I ara també quatre mil soldats alemanys en l'entrada en acció de l'OTAN.

—Sí, ara, ara, ara! Però les nostres tropes ja fa temps que hi són, a Bòsnia. En canvi Alemanya preferia de no enviar-n'hi cap, de soldat. Com vol parlar Europa d'una política exterior comuna? Això és així: la política exterior es basa en la salvaguarda dels interessos nacionals. A vegades coincideixen, i a vegades no.

—Per aquest motiu la futura política exterior de la UE s'ha de disposar de manera que forci la col·lectivitat; si cal, amb decisions per majoria.

“Els britànics tenen una posició molt pragmàtica davant d'això que s'anomena integració europea. Nosaltres ens veiem en el cor d'Europa. Però perseguim igualment interessos propis, igual que el canceller Kohl, que fa una política d'interessos alemanys per al seu país. A vegades, en certes discussions amb els col·legues europeus, hem d'adoptar una posició ferma.”

—Doncs, mirin com els britànics, els francesos, els holandesos i els alemanys lluiten als mercats mundials! És absurd d'opinar que hi ha una política exterior comuna en què podrien desaparèixer els interessos dels estats nacionals europeus. En això, només hi poden creure els qui diuen, de boqueta, que contempen la veritat.

—I com contempla la veritat la Gran Bretanya?

—La realitat és que ni el govern alemany ni el francès, ni l'espanyol ni l'italià no renunciarien als seus interessos per una política europea comuna. No els critico pas per això, perquè nosaltres tampoc no ho fem. Sento massa respecte per la rivalitat dels meus col·legues europeus per no saber que a fora, als mercats, hi lluiten com tigris. I no ho fan per Europa, sinó per França, per Itàlia, per Alemanya. Cadascú lluita per ell; nosaltres lluitem per la Gran Bretanya. No se'n treu res, que Europa visqui als núvols com els ocells d'Aristòfanes. Plegats aquí, de plegats allà... En la vida real, la política persegueix interessos nacionals.

—Aquest egoisme nacional ha fet que Europa fallís als Balcans?

—Com vols demostrar força econòmica o militar, quan no en tens gens i quan, sense l'aliança amb els Estats Units, no funciona res? A mi, m'hauria agradat molt de veure que els alemanys, de bon començament, hi haguessin fet un paper més actiu. Però aquest desig, en el cas d'alguns, hauria aixecat un enrenou.

—En Margaret Thatcher, potser. Ella sempre ha temut que l'Alemanya reunificada pogués tenir una influència massa gran a Europa.

—Ningú no es pot desfer del seu passat. Però això no dóna peu al pessimisme, per ara. Nosaltres estem tan poc interessats com els alemanys a revifar el passat.

—L'entrada de les tropes de pau a Bòsnia és limitada a un any. Tornarà a encruelir-se la guerra civil després de la retirada de les unitats de l'OTAN?

—El que ha passat a Bòsnia ha estat esborrador, una calamitat per a tot el nostre continent. Algun dia haurem d'aclarir als serbo-bosnians que l'aliança occidental parlava formalment. Tant de bo que ara puguem aconseguir-hi una estabilitat, en què els pobles visquin en pau i concòrdia.

—Tem que no obrin foc contra les tropes internacionals de pau?

—Els homes i dones que serveixen en les nostres forces armades saben els riscos i els afronten amb valentia. Ja hi ha hagut pèrdues tràgiques a Bòsnia. Espero que no n'hi hagi més.

—Senyor Heseltine, moltes gràcies per l'entrevista.

©Der Spiegel-EL TEMPS
Traducció: Carme Gala